

پرسش‌های یک دانش‌آموز تیزهوش

راجع به مصدق

محمود حجازی - بندرعباس

مصدق را با کارهایی هم‌چون گرفتن اختیارات تام برای قانون‌گذاری از مجلس شورای ملی (یعنی همان زیرپا گذاشتن اصل تفکیک قوا) و انحلال مجلس شورای ملی و... شخص دموکرات و تابع اصول دموکراسی می‌دانید؟

۳- اگر بخواهید یک جمله درباره‌ی مرحوم دکتر مصدق بگویید، چه می‌گویید؟

۴- آیا همکاری نکردن دکتر مصدق با آیت‌الله کاشانی را درست می‌دانید یا خیر؟

با تشکر بسیار از شما و تمامی همکاران تان که برای ارتقای سطح علمی و فرهنگی این مرز و بوم تلاش می‌کنید. بنده با تمام وجود به شما مرحبا می‌گویم. منتظر پاسخ نامه‌ی شما هستم.

حافظ: ۱- مصدق، انگلیسی نبود. ۲- مصدق، معصوم نبود و خطاهایی هم مرتکب شد و از آن جمله، اخذ اختیارات از جهت عدم رعایت اصل تفکیک قوا محل شبهه‌ی جدی‌ست. ۳- مصدق، یک پیشوای ملی بود که قربانی توطئه‌های خارجی و داخلی و نداشتن تشکیلات سیاسی منسجم ملی شد. ۴- قیام ۳۰ تیر، نتیجه‌ی اتحاد و ائتلاف و کودتای ۲۸ مرداد محصول ائتلاف و انشقاق بود. منافع ملی ایجاب می‌کرد که اتحاد باقی بماند، اما این که چه کسی اتحاد را مبدل به اختلاف کرد، بحث مفصل‌تری می‌طلبد. ح.ا. ■

از راست: مفتی‌زاده - امین - سرلشکر فربد - بسته‌نگار - زنده‌یاد دکتر پرویز ورجاوند

□ جناب پروفیسور سیدحسن امین

با سلام و درود فراوان

برای بنده افتخار است که این نامه را برای انسان فرهیخته‌یی چون شما می‌فرستم. من محمود حجازی دانش‌آموز مقطع سوم متوسطه رشته‌ی ریاضی مدرسه تیزهوشان شهرستان بندرعباس هستم. اولین بار قریب ۲ سال پیش مجله‌ی **حافظ** را دیدم. در آن روزها من تازه به مباحث تاریخی - سیاسی علاقه‌مند شده بودم. به همین دلیل از چند مقاله‌ی آن بهره‌ی زیادی بردم (البته بهتر است بگویم لذت بردم). ولی به دلیل دروس پیچیده‌ی رشته‌ی ریاضی نتوانستم - یا وقت نکردم - این مجله را دنبال کنم. این وضع ادامه داشت تا این که در تابستان ۱۳۸۵ شروع به تحقیقی در باب نهضت ملی نفت کردم که البته با کمک یکی از حقوق‌دانان برجسته‌ی کشور همراه بود و هست. وقتی در این وادی حرکت می‌کردم توانستم بیش‌تر با مجله‌ی **حافظ** آشنا شوم. چرا که **حافظ** طرفدار نظریات دکتر مصدق بوده و از آن جایی که بنده بر روی مطالبی ضدّ این تحقیق می‌کنم، اشتراک این مجله را گرفتم. اخیراً هم که خبر لغو مجوز این مجله را شنیدم، بسیار ناراحت شدم. زیرا که این ماهنامه‌ی پُر بار هم مورد قبول بسیاری از فرهیختگان کشور است و هم این که واقعاً باعث بالارفتن سطح معلومات خوانندگان آن می‌شود.

به همین دلیل از شما خواهش می‌کنم که در انجام این تحقیق مرا یاری کنید. زیرا من قصد دارم که تحقیق خود را به جشنواره‌ی دانش‌آموزی خوارزمی بفرستم و آوردن نام استادی چون شما در این تحقیق باعث بالارفتن اعتبار آن می‌شود. هم‌چنین خواسته‌ی دیگری از شما دارم و آن، این است که جواب این نامه را با خط خودتان برای این جانب بفرستید. بنده ماه پیش اشتراک مجله را گرفتم و مشخصاتم در بایگانی دفترتان موجود است. البته چند سوالی از دوران حکومت دکتر مصدق دارم که امیدوارم افتخار داده و پاسخ دهید:

۱ - نظر شما در مورد سخنان جدیدی که درباره‌ی دکتر مصدق زده می‌شود، چیست؟ منظورم این است که بعضی‌ها می‌گویند دکتر مصدق پیرو سیاست انگلیس بوده و حتا بعضی‌ها او را انگلیسی می‌دانند.

۲- شما خود حقوق‌دان برجسته‌یی هستید و با زیر و خم مسائل اصولی حقوق و دموکراسی آشنایی دارید. آیا دکتر